

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI

FACULTATEA DE LITERE

**TRADIȚIE ȘI EVOLUȚIE ÎN LIMBAJUL
JURIDIC: O ANALIZĂ PRAGMATICĂ A
CONTRACTULUI ÎN ENGLEZĂ, FRANCEZĂ ȘI
ROMÂNĂ PE BAZA UNUI CORPS FORMAT DIN
TEXTE COMPARABILE**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Coordonator științific:

prof. univ. dr. Mihai Mircea Zdrenghea

DOCTORAND:

Cornelia Șuș

Cluj-Napoca, 2016

CUPRINS

Cuvânt înainte
Index tabele și figuri

INTRODUCERE **1**

CAPITOLUL 1

Constituirea unui corpus de acte juridice din domeniul dreptului privat

- § 1. Introducere 4
- § 2. Limbaj juridic și lingvistica corpusului 6
 - 2.1 Prezentare generală a corpusurilor juridice. Varietate și diversitate în crearea corpusurilor juridice 12
 - 2.1.1 Corpusuri multi-gen 12
 - 2.1.2 Corpusuri juridice monolingve 13
 - 2.1.3 Corpusuri juridice bilingve și multilingve 14
 - 2.2 Necesitatea unui corpus juridic de documente din domeniul dreptului privat 19
- § 3. Proiectarea unui corpus juridic de documente aparținând dreptului privat 21
- § 4. Achiziția și editarea unui corpus juridic de documente aparținând dreptului privat 24
 - 4.1 Sub-corpusul de documente în limba română 25
 - 4.2 Sub-corpusul de documente în limba franceză 27
 - 4.3 Sub-corpusul de documente în limba engleză 29
 - 4.4 Document original, editare, document digitalizat. Conversia documentului imprimat pe hârtie în document digitalizat 31
- § 5. Structura și mărimea corpusului juridic 33
- § 6. Unelte și metode de cercetare a unui corpus de texte comparabile 34
- § 7. Concluzie 37

CAPITOLUL 2

Descriere comparată a sistemelor de drept englez, francez și român **39**

- § 1. Introducere 39
- § 2. Aspectele juridice care influențează limbajul juridic și redactarea documentelor juridice 41
 - 2.1. Sistemul de drept 41
 - 2.2 Organizarea profesiilor juridice 46
 - 2.3 Interpretarea contractului de către instanța de judecată 49

§ 3. Evoluția contractelor și structura acestora 51

§ 4. Concluzie 59

CAPITOLUL 3

Contractul ca tip de text juridic și ca gen textual juridic **61**

§ 1. Introducere 61

§ 2. Contractul – tip de text juridic 62

2.1 Locul și rolul contractului în “rețeaua” de texte juridice 62

2.2 Tipologii textuale: o reinterpretare a taxonomiei textelor juridice 63

2.2.1 Taxonomia textuală a lui E. Werlich 64

2.2.2 Taxonomia textuală a lui De Beaugrande 68

2.2.3 Taxonomia textuală a lui Reiß 69

2.2.4 Taxonomia textuală a lui Claude Bocquet 70

2.2.5 Taxonomia textuală a lui Gérard Cornu 72

2.3 Interdependența dintre acordul oral și acordul scris (instrumentul juridic) 73

§ 3. Contractul: de la clauza contractuală la textul juridic. Analiza standardelor textualității în contract 77

3.1 Coeziunea în textul contractului 78

3.1.1 Referința: mecanisme deictice și anaforice în textul contractului 79

3.1.1.1 Mecanisme deictice în textul contractului 80

3.1.1.2 Mecanisme anaforice în textul contractului 91

3.1.2 Substituția, elipsa și implicația semantică 109

3.1.3 Conjunția 121

3.1.3.1 Relații exemplificative 123

3.1.3.2 Relații extensive 123

3.1.3.3 Relații intensificative 132

3.1.4 Coeziunea lexicală 136

3.2 Coerența în textul contractului 143

3.3. Intenționalitatea contractului 148

3.4 Acceptabilitatea contractului 149

3.5 Informativitatea contractului 150

3.6 Situaționalitatea contractului 151

3.7 Intertextualitatea contractului 154

§ 4. Contractca gen textual. Analiza contractului din perspectiva practicilor profesionale instituționalizate 160

4.1 Macro-structura contractelor 163

4.1.1 Structura contractului în limba franceză 175

4.1.2 Structura contractului în limba română 182

- 4.1.3 Structura contractului în limba engleză 186
- 4.2 Instrumente lingvistice specifice genului textual: mecanisme de cartografiere textuală 193
- 4.3 Stilul tipografic al contractelor 212
 - 4.3.1 Nume proprii și toponime 213
 - 4.3.2 Scrierea cu literă mare și acronime 214
 - 4.3.3 Punctuația 218
- § 5. Concluzie 224

CAPITOLUL 4

Limbajul contractului: comparație între discursului contractual și discursul normativ **227**

- § 1. Introducere 227
- § 2. Caracterele generale ale discursului juridic 228
- § 3. Aspecte ale caracterului solemn și formal în contract 232
 - 3.1 Utilizarea expresiilor latine în contracte 232
 - 3.2 Utilizarea arhaismelor în contracte 239
- § 4 Aspecte ale caracterului impersonal și obiectiv al contractului 245
 - 4.1 Utilizarea structurilor pasive 249
 - 4.2 Nominalizarea. Rolul ei pragmatic în contracte 255
- § 5. Aspecte ale caracterului clar și precis în contracte 258
 - 5.1 Strategii pentru asigurarea clarității în textul juridic al contractului 260
 - 5.1.1. Utilizarea enumerațiilor 261
 - 5.1.2 Prezența expresiilor tautologice și dubletelor 263
 - 5.2 Vagul și ambiguitatea în limbajul juridic al contractului 272
 - 5.2.1 Utilizarea cuvintelor ambigue în contract 274
- § 6. Concluzie 282

CAPITOLUL 5

Actele de limbaj și încheierea contractului **284**

- § 1. Introducere 284
 - 1.1 Aspecte teoretice 285
- § 2. Contract – un act de limbaj cooperativ și integrativ. Modelul macro-structural 289
 - 2.1 Oferta și acceptarea ofertei – acte de limbaj directoare 293
- § 3. Contract – o multitudine de forțe ilocuționare. Modelul micro-structural 298
 - 3.1 Contractul în limba română 298
 - 3.2 Contractul în limba franceză 303

- 3.3 Contractul în limba engleză 308
- § 4. Condițiile de reușită ale contractului peformativ 312
- § 5. Concluzie 316

CONCLUZII **318**

ANEXE **327**

- Appendix no. 1 Captură de ecran în timpul utilizării bazei de date 328
- Appendix no. 2 Captură de ecran în timpul utilizării programului Antconc 329
- Appendix no. 3 Circulara din 15 septembrie 1977 330
- Appendix no. 4 Coeziunea lexicală 331
 - \$1. Contractul în limba română 331
 - \$2. Contractul în limba franceză 333
 - \$3. Contractul în limba engleză 344
- Appendix no. 5 Coerența 354
 - \$1. Contractul în limba română și schema progresiei tematice 355
 - \$2. Contractul în limba franceză 357
 - \$3. Contractul în limba engleză 379
- Appendix no. 6 Punctuația 392
 - \$1. Contractul în limba română 393
 - \$2. Contractul în limba franceză 394
- Appendix no. 7 Latinisme în contractual în limba engleză 409
- Appendix no. 8 Nominalizarea în contracte 410
 - \$1. Contractul în limba română 410
- Appendix no. 9 Actele de limbaj în contracte 412
 - \$1. Contractul în limba română 412
 - \$2. Contractul în limba franceză 414
 - \$3. Contractul în limba engleză 431

BIBLIOGRAFIE **441**

Cuvinte cheie: lingvistică juridică, comunicare contractuală, standardele textualității, intertextualitate, discurs juridic, formalism, claritate, vag, acte de limbaj.

În 1963, una dintre primele cărți dedicate limbajului juridic, *The language of the law*, scrisă de David Mellinkoff, descria faptul că *limbajul juridic nu este un simplu instrument pe care juriștii îl pot controla în voie căci, de cele mai multe ori, limbajul juridic este cel care își impune stilul*. Această remarcă surprinzătoare ne-a făcut să reconsiderăm relația de interdependență dintre științele juridice și limbajul juridic și să analizăm limbajul în relația sa cu sistemul de drept și cu practicile profesionale din domeniul redactării și interpretării actelor juridice.

Cercetarea noastră abordează dintr-o perspectivă inter-disciplinară discursul juridic ca formă distinctă și specializată de discurs și analizează o categorie de documente juridice cu importanță considerabilă în viața de zi cu zi a fiecărei persoane: contractul. Studiul nostru pragmatic prezintă o descriere sincronică, structurală și funcțională a limbajului contractual și examinează mecanismele lingvistice specifice discursului contractual, subliniind impactul sistemului de drept, al normelor juridice și al practicilor profesionale asupra textului contractului.

Ca răspuns la contextul economic și social actual, în care diversitatea și internaționalitatea raporturilor juridice presupune o colaborare strânsă între profesioniștii implicați în redactarea actelor și o cunoaștere a practicilor profesionale naționale pentru corecta receptare a textului juridic, lucrarea noastră se adresează atât juriștilor cât și traducătorilor, oferind o descriere contrastivă și evolutivă a contractului. Lucrarea subliniază specificul dar și interferența dintre trei limbaje de specialitate – engleza juridică, franceza juridică și româna juridică – arătând aspecte ce țin de tradiția națională a redactării actelor juridice dar și de evoluția firească a contractului în contextul internaționalizării acestor practici.

Suportul teoretic al prezentei lucrări este reprezentat pe de o parte de lingvistica sincronică de tip discursiv-textual și pe de altă parte de pragmatică. Complexitatea demersului științific constă în faptul lucrarea descrie contractul din prisma elementelor și teoriilor din domeniul lingvistic, socio-lingvistic, al comunicării și al științelor juridice.

Descrierea contrastivă a contractului redactat în engleză, franceză și română începe la nivelul unității de bază a contractului: clauza contractuală, și continuă la nivel macro-structural, întrucât contractul este analizat din perspectiva cele șapte standarde ale textualității și a teoriei genurilor textuale iar mai apoi din perspectiva

pragmaticii enunțării și actelor de limbaj făcându-se și o coroborare între normele juridice și modalitățile de exprimare a acordului de voințe de către părți.

Pentru a delimita și evalua criteriile și strategiile adoptate pentru de către jurist pentru construcția lingvistică a textului contractului, ne referim la noțiunea de text juridic și discurs juridic din punct de vedere pragmatic în modul cel mai cuprinzător, incluzând aici toate aspectele sociale, lingvistice, istorice și artistice care ajută la interpretarea acestui tip de discurs.

Din punct de vedere structural, teza cuprinde 5 capitole care însumează 325 de pagini și 9 anexe utilizate pentru exemplificarea anumitor noțiuni discutate (legislația cu incidență în redactarea contractuală, coeziunea lexicală, coerența, punctuația, nominalizarea și actele de limbaj). Analiza datelor este prezentată sinoptic și prin intermediul a 37 de tabele și 13 ilustrații iar aspectele observate și discutate sunt însoțite de 231 de fragmente din textele incluse în corpusul de analiză utilizate cu rol exemplificativ.

În primul capitol **Constituirea unui corpus de acte juridice din domeniul dreptului privat** se prezintă metodologia de constituire de a corpusului de texte comparabile aparținând dreptului privat. Capitolul se deschide cu o privire de ansamblu asupra corpusurilor juridice reprezentative pentru limba engleză, franceză sau română care dezvăluie diversitatea și varietatea acestora, cercetătorii constituind deopotrivă corpusuri monolingve, bilingve și multilingve, corpusuri paralele sau comparabile, corpusuri sincronice sau diacronice, corpusuri de dimensiuni reduse sau mega-corpusuri. Cu toate acestea, din perspectiva tipologiilor textuale, se evidențiază două categorii de corpusuri juridice specializate: corpusuri reprezentative pentru limbajul normativ și corpusuri reprezentative pentru limbajul jurisdicțional; alte categorii de texte juridice fiind puțin reprezentate. De aceea, prima parte a studiului nostru a fost dedicată constituirii unui corpus comparabil multilingv englez – francez – român compus din documente din sfera dreptului privat. Corpusul însumează 1.171.924 de cuvinte și include un număr total de 657 contracte redactate în Anglia, Franța și România între 1950 și 2014. Nefiind de mărimea unui corpus masiv care să reunească totalitatea documentele produse de comunitatea lingvistică în domeniul ales, ci având o mărime relativ redusă, prima preocupare a cercetătorului este să confere corpusului reprezentativitate. În acest sens, împărtășim opinia enunțată de

O'Keeffe (2010) conform căreia corpusuri de mici dimensiuni, atent eșantionate (adică corpusuri de mai puțin de un milion de cuvinte) se dovedesc eficiente în examinarea limbajului specializat. Din aceeași perspectivă, Bhatia et al. (în Connor, 2004:207) afirmă că în anumite domenii în care corelațiile dintre formă și funcție sunt aproape stereotipice, pentru ca rezultatele să fie concludente nu mai este nevoie de un corpus masiv. De aceea, având în vedere că știința dreptului se folosește de expresii conservatoare și recurente, considerăm că un corpus omogen de aproximativ 1 milion de cuvinte poate arăta rezultate reprezentative.

Constituirea unui astfel de corpus presupune un efort de documentare susținut din partea cercetătorului care trebuie să prevadă suficient timp și resurse pentru etapa de achiziție, de design, de editare și de compilare. Toate acestea, împreună cu programele informatice și baza de date care au fost folosite la colectarea datelor analizate, sunt prezentate în primul capitol.

Cel de-al doilea capitol **Descriere comparată a sistemelor de drept englez, francez și român** prezintă contextul socio-pragmatic în care este redactat și receptat contractul și argumentează faptul că sistemul de drept și normele juridice aplicabile vor influența metodele de redactare ale actelor juridice și deci configurația discursului contractual.

Corpusul trilingv descris mai sus pune în contrast contracte care aparțin unor culturi juridice fundamentate pe principii de drept eterogene. Diferențele multiple dintre sistemele de drept de tip *common law* (anglo-saxon) din care face parte dreptul englez și cele cu tradiție continentală (civilistă) din care fac parte dreptul francez și dreptul românesc își pun amprenta și asupra structurii textului juridic.

Cele trei sisteme de drept – dreptul românesc, dreptul francez și dreptul englez – sunt descrise în paralel sub trei aspecte:

- prezentarea principiilor de bază ale sistemului juridic pentru a sublinia normele în vigoare în materia obligațiilor și contractelor;
- organizarea profesiilor juridice cu atribuții în redactarea contractuală și
- principiile de interpretare ale contractelor de către instanța de judecată.

Acest capitol explică pe de o parte construcția corpusului, alegerea surselor și selectarea materialelor care au fost incluse în corpusul de analiză. Pe de altă parte, contrastul evident între practicile profesionale cu privire la redactarea contractuală anticipează utilizarea mecanismelor lingvistice în mod diferit în cadrul comunicării contractuale.

Capitolul trei, **Contractul ca tip de text juridic și ca gen textual juridic**, aduce argumente în favoarea definirii contractului ca gen textual – rezultat al unor practici instituționalizate care se manifestă la nivelul structurii standard a textului, la nivelul instrumentelor lingvistice specifice genului – folosirea expresiilor de cartografiere textuală – și la nivelul stilului tipografic predefinit unde punctuația este folosită cu moderație dar repetitiv și constant. Capitolul descrie astfel caracterul individual al contractului care se află pe de o parte ancorat în tradiția juridică dar care se află în egală măsură într-un proces de evoluție și modernizare continuu.

În prima parte a capitolului se prezintă în detaliu tipologia textelor juridice propusă în literatura de specialitate dar, datorită individualității funcționale a contractului, se propune o reconfigurare a taxonomiei textelor juridice în care textul normativ și contractul să nu pot fi incluse în aceeași categorie. Argumentele pe care se bazează această primă discuție sunt: 1) contractul este un tip de text în care părțile contractante sunt într-un raport de egalitate și echilibru al forțelor și 2) contractul are atât o funcție informativă (în relația cu terții) cât și o funcție performativă/directivă (între părți)

Capitolul 3 include de asemenea descrierea textului contractului din prisma celor șapte standarde ale textualității enumerate de Dressler și de Beaugrande (1981), respectiv coeziunea, coerența, intenționalitatea, intertextualitatea, informativitatea, acceptabilitatea și situaționalitatea. Analiza datelor confirmă faptul că mecanismele de realizare ale coeziunii, coerenței și intertextualității răspund în principal nevoii de claritate a discursului contractual dar au o frecvență oscilantă de la un sub-corpus la altul.

În ultima parte a capitolului 3, se aduc argumente în favoarea definirii contractului ca gen textual și arată că acest document juridic, contractul, este rezultatul unor practici instituționalizate care se manifestă la nivelul structurii standard a textului, la nivelul instrumentelor lingvistice specifice genului – folosirea

expresiilor de cartografiere textuală – și la nivelul stilului tipografic predefinit unde punctuația este folosită cu moderație dar repetitiv și constant.

Analiza corpusului de cercetare relevă faptul că în cele trei limbi, structura textului contractului include o prezentare ordonată a acelorași componente: : 1) titlul, 2) preambul, 3) clauze generale, 4) clauze speciale, 5) dispoziții finale și tranzitorii, 6) semnătura părților contractante dar se descriu și o serie de diferențe. Spre exemplu, în limba franceză și în limba română, titlul actului este corelat cu clasificare contractelor numite din Codul civil: “*Contrat de ****”(FR)/ “*Contract de ****”(RO). În limba engleză titlul este descriptiv, de cele mai multe ori exprimat sub forma “1) *** and 2) *** *Agreement relating to the ****”, deci incluzând denumirea părților contractante și mențiunea unui *acord cu privire la ****. Se constată deci influența sistemului de drept asupra practicilor de redactare a textelor juridice: juristul englez va folosi un titlu descriptiv în locul unui titlu care să trimită la o clasificare a contractelor prevăzută în Codul civil, va formula definiții în situațiile când juristul francez sau român vor trimite la terminologia stabilită de textele normative.

Profilul individualizat al contractului se conturează și cu ajutorul mecanismelor lingvistice specifice acestui tip de act. Spre exemplu, este descrisă utilizarea expresiilor de cartografiere intra-textuală (*textual mapping devices*) care trimit la alte secțiuni din același act. Acestea sunt folosite de redactor pentru a amâna accesul direct la informația juridică care se găsește într-o altă clauză contractuală, pentru a asigura concizie și univocitate textului fără a-i afecta claritatea și precizia, pentru a reaminti receptorului că textul este unitar și că orice informație juridică trebuie înțeleasă din ansamblul exprimat. Rezultatele studiului arată faptul că aceste mecanisme de cartografiere intra-textuală sunt mult mai frecvente în contractele în limba engleză decât în limba franceză sau în limba română. Acest aspect ține pe de o parte de dimensiunea semnificativ mai mare a contractului în limba engleză unde aceste cartografierea textuală conferă structură și coerență discursului. Pe de altă parte, utilizarea lor este motivată și de caracterele limbajului juridic, de uzanțele de redactare și de aspectele de drept comparat prezentate mai sus.

În capitolul 4, **Limbajul contractului: comparație între discursului contractual și discursul normativ**, cercetarea pornește de la prezumția că anumite caracteristici generale ale stilului juridic nu se vor regăsi și în stilul contractului

datorită caracterului său personal și datorită funcției sale specifice de comunicare. Observăm faptul că strategiile folosite de jurist pentru asigurarea preciziei și a clarității, a formalismului și a solemnității discursului juridic diferă de la un sistem de drept la altul chiar dacă indiferent de sistemul de drept scopul redactării contractului este același.

Pe ansamblu, acest tip de document juridic este prin excelență formal și personal însă modalitatea de realizare a acestor caractere diferă de la un limbaj la altul.

Spre exemplu, formalismul contractului este confirmat de o frazeologie complexă și de terminologia specializată în toate cele trei limbaje. Dar spre deosebire de contractul în limba română și cel în limba franceză unde discursul se modifică odată cu schimbările legislative, în cazul contractului în limba engleză, juristul încă se folosește de latinisme și termeni arhaici. Rezultatele studiului relevă faptul că în limba engleză solemnitatea limbajului se realizează prin utilizarea structurilor arhaice și a latinismelor. În contractele în limba română expresiile în limba latină lipsesc aproape în totalitate iar în limba franceză ele au o utilizare foarte limitată. În ce privește arhaismele, datele arată utilizarea acestora doar în limba engleză, limbajul contractelor în limba franceză și limba română actualizându-se odată cu schimbările legislative.

Capitolul include și un studiu al strategiilor de asigurare a preciziei și a clarității contractului care subliniază practici profesionale contradictorii. Se constată, de o parte, utilizarea enumerărilor și a expresiilor binomiale care asigură precizia exprimării, mai ales în textul în limba engleză, dar și prezența unor termeni cu semnificații variabile, flexibile care lasă părților o marjă de acțiune descrisă doar aparent în textul contractului.

În timp ce primele patru capitole confirmă profilul contractului marcat de dublul său rol funcțional informativ-performativ, capitolul 5 este rezervat prezentării contractului din prisma actelor de limbaj.

Astfel, capitolul 5, **Actele de limbaj și încheierea contractului**, prezintă contractul cu ajutorul a trei modele conceptuale care descriu interacțiunea prin limbaj a părților contractante.

Mai întâi, contractul este descris ca un act de limbaj integrativ formulat cu intenția de a-i face pe terți să respecte acordul încheiat de părți și să se abțină de la orice acțiune care ar fi potrivnică contractanților. Acest model conceptual, presupune o forță ilocuționară unică a întregului text: contractul este perceput ca un act de limbaj declarativ în care juristul (enunțătorul) creează o nouă realitate juridică în lumea reală (o nouă stare de fapt) care este descrisă în clauzele contractuale (în conținutul prepozițional). Cu toate acestea, declarația nu produce efect dacă nu este acompaniată de elementele de procedură cerute de lege.

Tot dintr-o perspectivă pluridisciplinară, contractul este descris ca interacțiunea dintre două acte de limbaj directoare (*master speech acts*): între *ofertă* și *acceptarea ofertei*. În acest cadru conceptual, atât *oferta* cât și *acceptarea ofertei* sunt două acte de limbaj comisive și directive în aceeași măsură: ele angajează răspunderea contractantului emițător (*act de limbaj comisiv*) dar necesită și un răspuns din partea celuilalt co-contractant (*act de limbaj directiv*).

Cel de-al treilea model conceptual descrie contractul ca un amalgam de forțe ilocuționare în care fiecare dintre co-contractanți *garantează, declară și se obligă*. În acest caz, fiecare clauză contractuală este un act de limbaj *comisiv, directiv, declarativ* sau *asertiv*.

Toate cele trei modele conceptuale subliniază individualitatea contractului care are un puternic caracter performativ, condiționat pe de o parte de scrierea clauzelor și de confirmarea angajamentului prin semnarea actului și pe de altă parte de îndeplinirea condițiilor procedurale care asigură validitatea acordului scris.

În concluzie, structurarea textuală și discursivă dar și caracterele și particularitățile lingvistice ale contractului conferă acestui tip de text juridic un profil aparte.

BIBLIOGRAFIE

ADAM, Jean-Michel, (1990) *Eléments de linguistique textuelle : théorie et pratique de l'analyse textuelle*, Liège : Mardaga.

ALCARAZ, Enrique and Brian Hughes (2002) *Legal Translation Explained*, Manchester: St.Jerome Publishing.

ALLAN, Keith and Kasia M. Jaszczolt (eds.) (2012) *The Cambridge handbook on pragmatics*, Cambridge: Cambridge University Press

ANDERSON, Wendy J. (2006) *The Phraseology of Administrative French: A Corpus-based Study*, Amsterdam-New York: Editions Rodopi

ANESA, Patrizia (2007) "Vagueness and precision in contracts: a close relationship", *Linguistica e filologia* no.24, 7-38.

AODHA, Máirtín Mac (2014) *Legal Lexicography – a comparative perspective*, Surrey: Ashgate.

AUSTIN, John L. (1962) *How to do things with words*, Oxford: Clarendon Press.

BENVENISTE, Émile (1966) *Problèmes de linguistique générale*, vol.1, Paris: Éditions Gallimard.

BERKENKOTTER, Carol and Thomas N. Huckin (1995) *Genre knowledge in disciplinary Communication: Cognition/Culture/Power*, Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Berkenkotter, Carol and Thomas N. Huckin (1995) *Genre Knowledge in Disciplinary Communication: Cognition/ Culture/ Power* Hillsdale: L. Erlbaum Associates.

BHATIA, Vijay K. (1987) "Textual-mapping in British legislative writing" *World Englishes*, vol.6, no.1, 1-10.

BHATIA, Vijay K. (1993) *Analysing genre: Language use in professional settings*, London: Longman, (republished 2012).

BHATIA, Vijay K. (1997) "Genre analysis today" *Revue belge de philologie et d'histoire*. Vol. 75/3, Langues et littératures modernes - Moderne taal- en letterkunde, 629-652.

BHATIA, Vijay K. (1998) "Intertextuality in legal discourse" *The language teacher* 22(11)

BHATIA, Vijay K. (2002) Applied genre analysis: a multi-perspective model, *Iberica*, no.4. 3-19.

BHATIA, Vijay K. (2005) "Specificity and Generality in Legislative Expression: Two sides of the Coin" in *Vagueness in Normative Texts*. eds. BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller, Bern: Peter Lang, 337-356.

BHATIA, Vijay K. (2010) "Accessibility of discursal data in critical genre analysis: International commercial arbitration practice" *Linguagem (Dis)curso*, vol. 10, no. 3, 465-483.

BHATIA, Vijay K. (2012) "Critical reflections on genre analysis", *Iberica*, no.24, 17-28.

BHATIA, Vijay K. and Swales J. (1983) "An approach to the linguistic study of legal documents", *Fachsprache* no.5, 98-108.

BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller (eds.) (2005) *Vagueness in Normative Texts*, Bern: Peter Lang.

BHATIA, Vijay, Christopher Candlin and Paola Evangelisti Allori (2008) *Language, Culture and the Law*, Berlin: Peter Lang.

BHATIA, Vijay, Giuliana Garzone, Rita Salvi, Girolamo Tissuto and Christopher Williams (eds.) (2014) *Language and law in professional discourse. Issues and perspectives*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

BIBER, Douglas, Susan Conrad and Randi Reppen (1998) *Corpus linguistics. Investigating language structure and use*, Cambridge: Cambridge University Press.

BIBER, Douglas. (1995) *Dimensions of Register Variation: A Cross Linguistic Comparison*, Cambridge: Cambridge University Press.

BIEL, Łucja (2010), "Corpus-Based Studies of Legal Language for Translation Purposes: Methodological and Practical Potential", Heine, Carmen and Jan Engberg (eds.): *Reconceptualizing LSP. Online proceedings of the XVII European LSP Symposium 2009*, Aarhus

BIEL, Łucja (2014), *Lost in the Eurofog: The textual fit of translated law*, 2nd volume, Frankfurt am Main: Peter Lang Edition.

Blom, Bjarne and Anna Trosborg (1992) An analysis of regulative speech acts in English contracts - Qualitative and quantitative methods. *Hermes* (Aarhus) 8:83-110.

BOCQUET, Claude (2008) *La traduction juridique*, Bruxelles: De Boeck.

Brown, Gillian and George Yule (1983) *Discourse Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press.

BUHLER, Karl. (1933) *Die Axiomatik des Sprachwissenschaften*, Berlin, Kant-Studien 23, p. 19-90. [Karl Bühler, Theory of language: the representational function of language, 1990, p. 35-39 – used in citations]

BUTT, Peter and Richard Castel (2013) *Modern Legal drafting: A guide to Using Clearer language*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press.

CARNE, C. (1996). Corpora, genre analysis and dissertation writing: An evaluation of the potential of corpus-based techniques in the study of academic writing. in S. Botley, J. Glass, T. McEnery, & A. Wilson (Eds.) (1996), *Proceedings of teaching and language corpora, UCREL Technical Papers Vol. 9*, Lancaster: Lancaster University, 127-137.

Carpano, Eric and Emmanuelle Mazuyer (2009) *Les grands systèmes juridiques étrangers : Allemagne, Arabie Saoudite, Brésil, Chine, Égypte, États-Unis, Inde, Royaume-Uni*, Paris : Gualino.

CARTWRIGHT, John (2007) *Contract Law – An Introduction to the English Law of Contract for the Civil Lawyer*, Oregon: Hart Publishing.

CAYROL, Nicolas, Jarrosson Charles and Jestaz Philippe (eds.) (2011) *Par le droit, au-delà du droit. Écrits du professeur Jean-Louis Sourioux*, Paris : Lexis Nexis.

CELLIER, N.H. (1840) *Cours de rédaction notariale ou nouveau recueil de modèles des actes et contrats* 2nd edition, Paris : Imprimerie de Pommeret et Guenot.

CERNEA, Emil and Emil Molcuț (2013) *Istoria statului și dreptului românesc*, București: Universul Juridic.

Charnock, Ross (2006) *Clear Ambiguity: the interpretation of plain language in English legal judgments*, Wagner and Cacciaguidi (eds) *Legal Language and the search for clarity*, Bern: Peter Lang, 65-103.

Charolles, Michel (1978) "Introduction aux problèmes de cohérence des textes" *Langue Française* 38, 7-41.

Charolles, Michel (2011) *Cohérence et cohésion du discours*. K Holker and C.Marello. (eds.) *Dimensionen der Analyse Texten und Diskursivent - Dimensioni dell'analisi di testi e discorsi*, Lit Verlag, 153-173.

CHAROLLES, Michel, Janos Petofi and Emel Sözer (1986) *Research in text connexity and text coherence*, Hamburg: Helmut Buske Verlag Hamburg.

CHENG, Le, King Kui Sin and Anne Wagner (eds.) (2014) *The Ashgate Handbook of legal translation*, Ashgate.

Connor, Ulla and Thomas Albin Upton (eds) (2004) *Discourse in the Professions: Perspectives from Corpus Linguistics*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

CONNOR, Ulla and Robert B. Kaplan (Eds.) (1987) *Writing across Languages: Analysis of L2 Texts*, Reading, MA: Addison-Wesley.

CORNISH, Francis (1986) *Anaphoric relations in English and Frenc. A discourse perspective*, London: Croom Helm.

CORNU, Gérard. (2005) *Linguistique juridique*, Paris: Montchrestien.

COȘERIU, Eugeniu (2004) *Teoria limbajului si lingvistica generala*, București: Editura Enciclopedică

CRISTEA, Simona. (2014) *Teoria generala a dreptului*, București: HC Beck.

CRYSTAL, David and Derek Davy (1969) *Investigating English style*, London: Longman.

DAMETTE, Éliane and Françoise Dargirolle (2012) *Méthode de français juridique*, Paris : Éditions Dalloz.

d'Auzon, Olivier (2007) *Modèles de contrats commerciaux : anglais – français*, 2nd edition, Paris : Eyrolles : Éditions d'organisation.

DE BEAUGRANDE, Robert (1980) *Text, Discourse, and Process. Toward a Multidisciplinary Science of Texts*, New Jersey: Ablex Publishing Corporation.

DE BEAUGRANDE, Robert and Wolfgang Dressler (1981) *Introduction to text linguistics*, London and New York: Longman.

DENIZOT Camille and Emmanuel Dupraz (eds.) (2012) *Anaphore et anaphoriques: variété des langues, variété des emplois*, Mont-Saint_aignan : Publications des Universités de Rouen et du Havre.

DOBRE Dan (2013) *Mecanisme deictiques dans le discours de presse*, București: Editura Universității București.

DRAȘOVEANU, D.D. (1997) *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca: Editura Clusium.

DUBOIS, Jean and Mathee Giacomo, Louis Guespin, Christiane Marcellesi, Jean-Baptiste Marcellesi, Jean-Pierre Mevel, (2007) *Grand Dictionnaire Linguistique et Sciences du Langage*, Paris: Larousse.

DUCHET, Jean-Louis and Olivier Kraif, Manuel Torrellas Castillo. (2008) "Corpus massifs et corpus bilingues alignés : leur impact sur la recherche

linguistique” *Bulletin de la société de linguistique de Paris*, Peeters Société de linguistique de Paris, CIII (1), 129-150.

DUCROT Oswald et al. (1981) *Les Mots du discours*, Paris : Editions de Minuit.

DUCROT, Oswald (1984) *Le Dire et le dit*, Paris : Editions de Minuit.

EDINCOTT, Timothy (2005) “The value of vagueness” *Vagueness in Normative Texts*. eds. BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller, Bern: Peter Lang, 27-48.

EGGINGS, Suzanne and James Robert Martin (1997) “Genre and registers of discourse” *Discourse as Structure and Process. Discourse studies: A multidisciplinary Introduction*, London: Sage, 230-257

EGGINS, Suzane & Martin J.R. (1997). “Genres and registers of discourse”, *Discourse as structure and process* eds. T. van Dijk, London: Sage, 230-256.

ESMEIN, Adhémar. (1893) “Un chapitre de l'histoire des contrats en droit anglais.” *Nouvelle revue historique de droit français et étranger*, eds. Eugène de Rozière, Rodolphe Dareste, Adhémar Esmein, Marcel Fournier, Joseph Tardif and Georges Appert, 555-566.

FAVRETTI, Rossini, F. Tamburini and E. Martelli (2007) “Words from Bononia Legal Corpus” *Text Corpora and Multilingual Lexicography*, ed. W. Teubert, John Benjamins, 11-30.

FLOWERDEW, John and Michaela Mahlberg (eds.) (2009) *Lexical Cohesion and Corpus linguistics*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company

FOTION, Nicholas (1971) “Master speech acts” *The Philosophical Quarterly*, Vol. 21, No. 84, 232-243.

FRASER and Joly, (1979) Le système de la deixis. Esquisse d’une théorie de l’expression en anglais, *Modeles linguistiques* 1, 97-157

FRASER and Joly, 1980, Le système de la deixis (2). Endophore et cohésion discursive en anglais, *Modeles linguistiques* 2, 22-51

GARNER, Bryan (2010) *Black’s law dictionary*, 9th edition, Thomson Reuters.

GÉMAR, Jean-Claude and Kasirer N. (eds.) (2005) *Jurilinguistics : Between Law and Language*, Montreal: Themis.

GÉMAR, Jean-Claude (1982) *The language of the Law and Translation : Essays on Jurilinguistics*, Quebec: Editeur officiel du Québec.

GÉMAR, Jean-Claude (1995) *Le langage du droit au risque de la traduction. De l’universel et du particulier* in SNOW, Gérard and Jacques Vanderlinden (eds.), *Français juridique et science du droit*, 123-143.

GÉMAR, Jean-Claude (2011) “Traduire le droit. Lettre, esprit et équivalence” in Cornu Marie and Moreau M. (eds.) *Traduction du droit et droit de la traduction*, Paris : Dalloz.

GÉMAR, Jean-Claude. (2002). Le plus et le moins-disant culturel du texte juridique. Langue, culture et équivalence, in *Meta : journal des traducteurs / Meta: Translators' Journal*, vol. 47, no. 2, 163-176.

Gendrey, Patricia (2011) *Plus de 1 000 modèles de lettres et de contrats*, Issy-les-Moulineaux: Prat éditions.

GIANNONI, Davide Simone and Frade Celina (eds.) (2010), *Researching Language and the Law*, Bern: Peter Lang.

GIBBONS, John (ed) (1994) *The language and the law*, London: Longman.

GIVON, Talmy (1983) *Topic continuity in discourse: a quantitative cross-language study*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

GOTTI, Maurizio (2005) "Vagueness in the Model Law on International Commercial Arbitration" *Vagueness in Normative Texts*. eds. BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller, Bern: Peter Lang, 227-254.

GOTTI, Maurizio and Christopher Williams (eds.) (2010) *Legal Discourse across Languages and Cultures*. Bern: Peter Lang.

GOTTI, Maurizio and Marina Dossena (eds.) (2001) *Modality in Specialized Texts*, Bern: Peter Lang

GOTTI, Maurizio, Ruth Breeze and Carmen Sancho Guinda (eds.) (2014) *Interpersonality in Legal Genres*. Bern: Peter Lang.

GRIES, Stefan Th. and Anatol Stefanowitsch (eds.) (2006) *Corpora in Cognitive linguistics: corpus-based approaches to syntax and lexis*, Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.

GUȚU, Romalo (eds.) (2005) Gramatica Limbii Române, vol I, Cuvântul, vol. II, Enunțul, București : Editura Academiei Române.

HAIGH, Rupert (2009) *Legal English*, London/New York: Routledge-Cavendish.

Halliday, M.A.K. and Christian Matthiessen (2014) *Halliday's Introduction to Functional Grammar*, 4th edition, London/ New York: Routledge.

HALLIDAY, M.A.K. and Ruqaiya Hasan (1976) *Cohesion in English*, London: Longman.

HANCHER, Michael (1979), "The Classification of Cooperative Illocutionary Acts" in *Language in Society*, Vol. 8, No. 1, 1-14.

HANGA. Vladimir, (1977) *Mari legiuitori ai lumii*, București :Editura Științifică și enciclopedică.

HARVEY, Malcolm (2000) "A beginner's course in legal translation: the case of culture-bound terms", *Geneva (2000): Actes*, www.tradulex.org accessed 15 june 2013.

HATIM, Basil and Mason Ian (1990) *Discourse and the translator*, Harlow: Longman

HOEY, Michael (1991) *Patterns of Lexis in Text*, Oxford: Oxford University Press.

HORN, Laurence R. and Gregory Ward (eds.) (2006) *The handbook of pragmatics*, Oxford: Blackwell Publishing.

Houbert, Frédéric (2005) *Guide pratique de la traduction juridique: anglais-français*, Paris : la Maison du dictionnaire.

Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana (2002) *Interacțiunea verbală în limba română actuală. Corpus selectiv. Schiță de tipologie*, București: Editura Universității București

Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, (2003) *Limbaj și comunicare. Elemente de pragmatică lingvistică*, București : ALL Educațional.

IRINESCU, Teodora (2003) *Lingvistică juridică*, Iași: Casa Editorială Demiurg.

- JEPPESEN, Kristen (2013) *Deixis and pronouns in Romance languages*
- JOHANSSON, De Stig and Anna-Brita Stenström, (1991) *English Computer Corpora: Selected Papers and Research Guide*, Berlin: Mouton de Gruyter.
- JOHANSSON, de Stig (1995) "ICAME – Quo vadis? Reflections on the use of computer corpora in linguistics", *Computers and the Humanities* 28, 243-252.
- KLEIBER, Georges (1986) "Déictiques, embrayeurs, "token-réflexives", symboles indexicaux, etc. : comment les définir ?" *L'Information Grammaticale*, No 30, 3-22.
- KLEIBER, Georges (1989) Référence, texte et embrayeurs, *Semen* no. 4 (<http://semen.revues.org/6813>)
- KLEIBER, Georges (1991) "Anaphore-deixis : où en sommes-nous?" *L'Information Grammaticale*, N. 51, 3-18.
- KLEIBER, Georges (1999) "Associative anaphora and part-whole relationship: The condition of alienation and the principle of ontological congruence", *Journal of Pragmatics* no.31, 339-362
- KLEIBER, Georges (1999) *Problèmes de sémantique. La polysémie en questions*, Lille : Presses Universitaires du Septentrion.
- KLEIBER, Georges and Catherine Schnedecker, Anne Theissen (2001) *La relation partie-tout*, Louvain/Paris: Editions Peeters
- KLINCK, Dennis R. (1992) *The word of the Law: Approaches to Legal Discourse*, Ottawa: Carleton University Press.
- LAUTAMATTI, L. (1987). Observations on the Development of the Topic in Simplified Discourse. Connor Ulla and Robert B. Kaplan (Eds.), *Writing across Languages: Analysis of L2 Texts*, Reading, MA: Addison-Wesley, 87-114.
- LECA, Antoine.(2011) *Les métamorphoses du droit français*, Paris: LexisNexis.
- LEE, David YW. (2001) Genres, registers, text types, domains, and styles: clarifying the concepts and navigating a path through the BNC jungle, *Language Learning & Technology*, vol.5, no.3, 37-72.
- Leech, Geoffrey (1983) *Principles of pragmatics*, London and New York: Longman.
- LENZ, Friedrich (ed.) (2003) *Deictic conceptualisation of space, time and person*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- Lerat, Pierre (1995) *Les langues spécialisées*, Paris : PUF.
- LERAT, Pierre (1997) "Approches linguistiques des langues specialise", *ASp*, 15-18, 1-10.
- Lerat, Pierre (2007) *Vocabulaire du juriste débutant. Décrypter le langage juridique*, Paris : Ellipses.
- LEVI, Judith (1982) *Linguistics, Language and the Law. A Topical bibliography*, Evanston: Illinois.
- LEVINSON, Stephen (1987) "Pragmatics and the Grammar of Anaphora: A Partial Pragmatic Reduction of Binding and Control Phenomena" *Journal of Linguistics*, Vol. 23, No. 2, 379-434.
- LYONS, John (1977) *Semantics*, Cambridge : Cambridge University Press.
- MALEY, Yon (1994) "The language of the law", *Language and the law*, ed. John Gibbons, London: Longman, 11-50

MALEY, Yon, (1987) "The language of legislation", *Language in society*, vol. 16, 25-48.

MARTIN, J.R. (1993). "A contextual theory of language" *The Powers of Literacy: a genre approach to teaching writing*, Cope, Bill & Mary Kalantzis (Eds.) London: Falmer Press, 116-136.

MATTILA, Heikki and Christopher Goddard (2006) *Comparative legal linguistics*, Burlington: Ashgate.

MCKENDRICK, Ewan (2015) *Contract Law: Text, Cases and Materials*, 11th edition, London: Palgrave Macmillan.

MELLINKOFF, David (1963) *The language of the Law*, Boston/Toronto: Little, Brown and Company.

MESTRE, Jacques. (1985) "L'évolution du contrat en droit privé français" Journées René Savatier, Poitiers.

Moeschler, Jacques and Anne Reboul (1999) *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Cluj : Editura Echinoc.

MONTANIER, Jean-Claude and Samuel Geoffroy (1999) *Le contrat en droit anglais*, Grenoble : Presse universitaire de Grenoble.

MOREAU, Alain (2004) *La magistrature de prévention ou le notaire agent de protection des droits de l'homme*, Bonchamp-Les-Laval: Imprimerie Barneoud.

NEAMȚU, G.G. (1990) *Teoria și practica analizei gramaticale*, Cluj: Editura Excelsior.

NEGOITA, Florin (2005) *Istoria Statului și dreptului românesc*, București : Editura Fundației România de mâine.

O'KEEFFE, Anne and Michael McCarthy (eds) (2010) *The Routledge Handbook of Corpus Linguistics*, New York: Routledge.

OLE Lando and Hugh Beale (eds.) (2000) *The Commission on European Contract Law, Principles of European Contract Law*, The Hague: Kluwer International.

ORTS LLOPIS, Ángeles (2009) "Legal genres in English and Spanish: some attempts of analysis", *Iberica*, no.18, 2009, 109-130.

ORTS, Maria Angeles. (2010) "A Genre-based Approach to the Translation of Private Normative Texts in Legal English and Legal Spanish", *International Journal for the Semiotics of Law*, Springer.

PALMER, Frank Robert (1990) *Modality and the English modals*, 2nd edition, New York/London: Routledge

PEEL, Edward Treitel (2011) *The Law of Contract*, 13th edition, London: Sweetand Maxwell.

Pontrandolfo, Gianluca (2012) "Legal corpora. An overview" *Rivista Internazionale di Tecnica della Traduzione* 14, 121-136.

POP, Liana (2000) *Espaces discursifs. Pour une représentation des hétérogénéités discursives*, Louvain/ Paris : Éditions Peeters.

POPA, Nicolae, (2014) *Teoria generală a dreptului*, ed.5, București : C.H.Beck.

QUIRK, Randolph, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech and Jan Svartvik (1985) *A comprehensive Grammar of the English language*, London/New York: Longman.

RABATEL, Alain (2008) "Retour sur les relations entre locuteurs et énonciateurs. Des voix et des points de vue", M. Colas-Blaise, M. Kara, L. Perrin (eds.) *Des voix et des points de vue*, Recherches linguistiques no. 32, Luxembourg : Ceted, 357-373.

Reinhart, Tanya (1980) "Conditions for text coherence." *Poetics Today*, Vol. 1, No. 4, Narratology II: The Fictional Text and the Reader (Summer,1980), 161-180.

Reinhart, Tanya (1981) "Pragmatics and linguistics: an analysis of sentence topics." *Philosophica* 27, 53-94.

REISS, Katharina (1981) Type, Kind and Individuality of Text: Decision-Making in Translation, *Poetics Today*, Vol. 2, No. 4, Translation Theory and Intercultural Relations, 121-131.

Reteșan. (1976) "Unele aspecte ale limbajului actelor legislative", Ioan Ceterchi (ed.). *Legislația și perfecționarea relațiilor sociale*, București.

RIEGEL, Martin, Jean-Christophe Pellat and René Rioul (2009) *Grammaire méthodique du français*, Paris : Presses Universitaires de France.

Rovența-Frumușani, Daniela (1995) *Semiotica discursului științific*, București: Editura Științifică.

Rovența-Frumușani, Daniela (2000) *Argumentarea. Modele și strategii*, București: ALL..

Rovența-Frumușani, Daniela (2012) *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*, București: Tritonic.

ŠARČEVIĆ, Susan. (2000) *Legal translation and translation theory: A receiver-oriented approach*, The Hague, London and Boston: Kluwer Law international.

SCHANE, Sanford (2006) *Language and the Law*, London: Continuum.

Schane, Sanford (2006) *Language and the Law*, London: Continuum.

SCHANE, Sanford (2012) "Contract Formation as a Speech Act" in Lawrence M. Solan and Peter M. Tiersma (eds.) *The Oxford Handbook of Language and Law*, Oxford: Oxford University Press.

SCHNEIDER Klaus and Anne Barron (2014) *Pragmatics of discourse*, Berlin/Boston, De Gruyter Mouton

SCOTT, Mike and Geoff Thompson (eds.) (2001) *Patterns of text: in honour of Michael Hoey*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company

SEARLE, John (1969) *Speech Acts. An essay in the philosophy of language*, Cambridge: Cambridge University Press.

SEARLE, John (1979) *Expression and meaning*, Cambridge: Cambridge University Press.

SEARLE, John and Daniel Vanderveken (1985) *Speech acts and illocutionary logic*, Cambridge: Cambridge University Press

SEARLE, John R, Ferenc Kiefer, and Manfred Bierwisch (eds.) (1980) *Speech acts theory and pragmatics*, Dordrecht: D Reidle Publishing company.

SEARLE, John. (1976) "The classification of illocutionary acts" *Language in Society* no.5, 1-24.

SERVIDIO-DELABRE, Eileen. (2004) *Common Law – Introduction to the English and American Legal systems*, Paris: Dalloz.

SNOW, Gérard and Jacques Vanderlinden (eds.) (1995) *Français juridique et science du droit*, Bruxelles : Bruylant.

SOLAN, Lawrence (2005) "Vagueness and ambiguity in Legal interpretation" *Vagueness in Normative Texts*. eds. BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller, Bern: Peter Lang, 73-96.

SOLAN, Lawrence and Peter Tiersma. (2012) *The Oxford Handbook of Language and Law*, Oxford: Oxford University Press.

SOURIOUX, Jean-Louis and Pierre Lerat (1975) *Le langage du droit*, Paris : Presses Universitaires de France.

Stefan Th. Gries and Anatol Stefanowitsch (eds.) (2006) *Corpora in Cognitive Linguistics. CorpusBased Approaches to Syntax and Lexis. Trends in Linguistics: Studies and Monographs*, Berlin/New York: Mouton de Gruyter.

STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana (2006) *Semiotica discursului juridic*, 2nd edition, București: Editura Universității București.

SWALES, John. (1990) *Genre Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press.

SWALES, John. (2004) *Research Genres: Explorations and Applications*. Cambridge: Cambridge University Press.

TIERSMA, Peter (1999) *Legal Language*, Chicago:UCP.

TIERSMA, Peter and Solan Lawrence (eds.) (2012) *The Oxford handbook of language and law*, Oxford: Oxford University Press.

TIERSMA, Peter. (2004) *The creation, structure, and interpretation of the legal text*, Chicago:UCP.

TOGNINI-BONELLI, Elena (2001) *Corpus Linguistics at Work*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing.

TORRELLAS CASTILLO, Manuel (2009) *Les interférences linguistiques dans les textes en espagnol des institutions de l'Union européenne : étude fondée sur le corpus bilingue massif aligné de l'acquis communautaire*, University of Poitiers.

TROSBORG, Anna (1991) "An analysis of legal speech acts in English Contract Law", *Hermes* 6: 1-25.

TROSBORG, Anna (1995) "Statutes and Contracts: An analysis of legal speech acts in the English language of the law" *Journal of Pragmatics* 23, 31-53.

TROSBORG, Anna.(1997) Register Genre and Text Type, *Text Typology and Translation*, John Benjamins, p. 3-23

VASQUEZ, Nila (2012) *Creation and use of historical English corpora in Spain*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

Vendler, Zeno and Paul Gochet (1970) "Les performatifs en perspective", *Langages*, 5th year, n°17, 73-90.

Vlad, Carmen (1994) *Sensul, dimensiune esențială a textului*, Cluj-Napoca: Editura Dacia.

VLAD, Carmen Vlad (2000) *Textul aisberg*, Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință.

WAGNER, Anne (2003) "Translation of the language of the common law into legal French: Myth or reality" *International Journal for the Semiotics of Law* no.16, 177-193

Williams, Christopher (2010) "Functional or dysfunctional? The language of business contracts in English" *Rassegna Italiana di Linguistica Applicata*, 217-227.

WILLIAMS, Christopher (2005) "Vagueness in Legal Texts: Is There a Future for Shall?" *Vagueness in Normative Texts*. eds. BHATIA, Vijay K., Jan Engberg, Maurizio Gotti and Dorothee Heller, Bern: Peter Lang, 201-226.

WILLIAMS, Christopher. (2007) *Tradition and Change in Legal English*, Bern: Peter Lang.

XANTHAKI Helen (2013) *Thornton's legislative drafting*, 5th edition, London: Bloomsbury Publishing PLC

Xiao R. (2008) "Well-known and influential corpora", in *Corpus Linguistics. An International Handbook* Vol. 1 A. Lüdeling & M. Kyto (eds.) Berlin: Mouton de Gruyter, 383-457.

ZAFIU, Rodica (2002) "Strategii ale impreciziei: expresii ale vagului și ale aproximării în limba română și utilizarea lor discursivă" *Actele colocviului Perspective actuale în studiul limbii române*, București: Editura Universității București, 363-376.

ZAFIU, Rodica (2004) „Observații asupra anaforei în limba română actuală”, in Gabriela Pană Dindelegan (eds.), *Tradiție și inovație în studiul limbii române*, București, Editura Universității București, 239-252.

ZAFIU, Rodica (2012) „Conectorii disjunctivi din perspectivă semantico-pragmatică: ipoteze asupra proceselor de gramaticalizare”, *Limba română*, LXI, 3, 417-428.

ZDRENGHEA, Mihai and Leo Hoyer (1995) *Modals and adverbs in English*, Cluj-Napoca: Editura Clusium.

ZDRENGHEA, Mihai Mircea (1979) "Some Observations on Tense Contrast in English and Romanian" *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia*, Vol. XXIV, No. 2, 48-55.

ZLĂTESCU, Victor Dan (1996) *Introducere în logistica formală. Tehnica legislativă*, București: editura Oscar Print.

Dictionare:

STEWART W.J and Robert Burgess (eds.) (2001), *Collins Dictionary of Law*, 2nd edition, London: HarperCollins Publishers Ltd.

Dutu, Mircea (2002) *Dictionar de drept privat*. București : Editura: Mondan

GARNER, Bryan (2009) *Black's Law dictionary*, 9th edition, St. Paul: Thomson Reuters.

Cornu, Gérard (eds.) (2007), *Vocabulaire juridique*, 8th edition, Paris : PUF.

MOESCHLER, Jacques and Reboul Anne (1994) *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*, Paris : Editions Seuil.

Legislație și jurisprudență:

Romanian Law: available on www.e-monitor.ro

the Civil Code of 1864 (Codul civil de la 1864)

the Civil Code of 2011 (Codul civil 2011)

Law no. 36/1995 (Legea notarilor public și a activității notariale nr. 36/1995)
Order no. 2333/C/24.07.2013 (Ordinul nr. 2333/C/2013 de punere în aplicare a legii nr.36/1995) in Monitorul Oficial no. 479/01.08.2013

English Law: available on www.legislation.gov.uk

Sale of Goods Act (1979),

Sale of Goods and Supply Act (1994),

Law of Property Act (1925),

Law of Property Act Miscellaneous Provisions (1989),

Consumer Protection Act (1987),

Landlord and Tenant Covenants Act (1995),

Contracts (Rights of Third Parties) Act (1999),

Consumer Rights Act (2015)

Jurisprudence: available on www.unilex.info

Penn v. Simmonds (1971)

Investors Compensation Scheme Ltd v. West Bromwich Building Society (1998)

Lovell and Christmas Ltd v. Wall (1911)

French Law: available on www.legifrance.gouv.fr

the French Civil Code

the law of 25 ventôse an XI

Order no.45-2590/02.11.1945

Decree no.45-0117/19.12.1945

Sitografie:

1. Expert Advisory Group on Language Engineering Standards (EAGLES) website www.ilc.cnr.it/EAGLES/home.html

2. The Principles Of European Contract Law 1998, Parts I and II - (Parts I and II completed and revised) www.jus.uio.no/lm/eu.contract.principles.1998/doc.html

3. Legifrance – Le service public de la diffusion du droit www.legifrance.gouv.fr

4. United Kingdom House of Lords Decisions www.bailii.org/uk

5. Uniunea Nationala A Notarilor Publici din Romania www.uniuneanotarilor.ro

6. Le site officiel des notaires de France www.notaires.fr/

7. The Law Society www.lawsociety.org.uk/

8. The Bar Council www.barcouncil.org.uk/

9. The Romanian Justice ministry www.just.ro

10. TransLegal www.translegal.com

11. The British National Archives www.nationalarchives.gov.uk

12. The official home of UK legislation www.legislation.gov.uk

13. Camera Notarilor Publici Bucuresti <http://www.cnpb.ro>

14. The European Commission website

<https://ec.europa.eu/jrc/en/language-technologies/dcep>

<https://ec.europa.eu/jrc/en/language-technologies/dgt-acquis>

<https://ec.europa.eu/jrc/en/language-technologies/jrc-acquis>